

Sociaal veiligheidsplan

(incl. anti-pestprotocol en gedragsprotocol)

2025-2026

Voorwoord

Op 1 augustus 2015 is de Wet Sociale Veiligheid in werking getreden (www.rijksoverheid.nl). Deze wet verplicht schoolbesturen tot het voeren van sociaal veiligheidsbeleid. Hieronder valt ook het welbevinden van leerlingen. Een veilige omgeving is voor kinderen van groot belang om zich goed te kunnen ontwikkelen en te kunnen leren. In dit Beleidsplan staat beschreven hoe wij op de Springschans hiervoor zorg dragen. Met dit document willen wij niet alleen voldoen aan de wettelijke eisen maar vooral duidelijk maken welke afspraken er gemaakt zijn om onze leerlingen een veilig en ondersteunend leefklimaat te bieden.

Voorwoord 2

Inhoudsopgave 3

1. Het belang van sociale veiligheid, kernwaarde en uitgangspunten 4

1.1 Belang van sociale veiligheid 4

1.2 Kernwaarde 4

1.3 Uitgangspunten 5

2. Preventieve maatregelen 6

2.1 De Gouden en Zilveren weken 6

2.2 Lessen KWINK in de onderbouw/bovenbouw 6

2.3 Inzichtelijk voor groep 1/2 7

2.4 Pedagogisch tact 7

2.5 Toezicht op school 7

3. Curatieve maatregelen 8

3.1 Signalering sociale competentie 8

3.2 Gedragsspecialist 9

3.3 Taakspel 9

3.4 Teken je gesprek 9

3.5 Vertrouwenspersoon 9

4. Anti- pestprotocol 10

4.1 Definitie plagen en pesten 10

4.2 Vormen van pestgedrag 10

4.3 Signaleren van pestgedrag 11

4.4 Stappenplan en consequenties bij pestgedrag 11

5. Gedragsprotocol 13

5.1 Inleiding 13

5.2 Schoolregels en klassen afspraken 13

5.3 Communicatie met ouders bij het niet naleven van schoolregels 14

5.4 Aanspreek stappen bij het niet naleven van afspraken en regels 14

5.5 Procedure klein probleemgedrag in de klas 15

5.6 Procedure groot probleemgedrag in de klas 16

Bijlage Consequentie Lijst 18

1. Het belang van sociale veiligheid, kernwaarde en uitgangspunten

Ieder kind heeft recht op een fijne en veilige schooltijd. Met behulp van dit protocol zorgen wij ervoor om van de Springschans een sociaal veilige school te maken voor leerlingen, leerkrachten en ouders.

1.1 Belang van sociale veiligheid

OBS de Springschans wil kinderen opvoeden tot verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap. Daartoe beschouwen we de klas en de school als oefenplaats. Kinderen leren dat zij deel uitmaken van de gemeenschap die de klas en school vormt en leren daar een bijdrage aan te leveren. Ze leren oog en oor te hebben voor anderen, zich verantwoordelijk te voelen voor het algemeen belang: initiatiefrijk, zorgzaam en betrokken.

1. We willen een school zijn waarin kinderen zich prettig en veilig voelen.

Door dit te bereiken ontstaat er een klimaat waarin de kinderen zich op een positieve manier kunnen ontwikkelen.

2. Onderdeel van dit klimaat is dat we proberen te voorkomen dat kinderen elkaar pesten.

In dit sociaal veiligheidsplan leggen we vast:

- hoe we de sociale veiligheid van de leerlingen monitoren,
- hoe we toezicht houden,
- welke preventieve maatregelen en curatieve maatregelen er worden ingezet.
- hoe we pestgedrag definiëren,
- wat we doen om pesten te voorkomen
- hoe we handelen als pestgedrag toch voorkomt.
- hoe we handelen bij probleemgedrag.

Alle leerkrachten, medewerkers en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

1.2 Kernwaarde

Op de Springschans creëren we een pedagogisch klimaat waarin kinderen zich veilig voelen, waarin verschillen tussen kinderen geaccepteerd en gewaardeerd worden en waarin kinderen leren op een positieve manier met elkaar om te gaan.

Naast de kernwaarde veiligheid (zie kernwaardes van de Springschans) staan verbondenheid, vertrouwen en eigenaarschap centraal. We geven binnen de school op alle dagen nadrukkelijk betekenis aan deze waarde. *Eigenaarschap* betekent voor ons, dat we medewerkers en leerlingen zoveel mogelijk de ruimte geven om op eigen wijze te leren. We beseffen daarnaast dat we alleen in *verbondenheid* een goede sfeer kunnen behouden en onze doelen kunnen behalen. Tot slot hebben we *vertrouwen* in eigen kunnen om respectvol met elkaar, de omgeving en de materialen om te gaan.

1.3 Uitgangspunten

- De kinderen voelen zich veilig bij ons op school. Leerkrachten en leerlingen werken aan een prettige sfeer in de groep. Wij gaan met de leerlingen om op basis van wederzijds respect. Leerkrachten, leerlingen en ouders/verzorgers proberen, ieder met hun eigen verantwoordelijkheid, het maximale te behalen.
- De leerkrachten ondersteunen, begeleiden en stimuleren de leerlingen bij hun ontwikkeling, zowel cognitief als sociaal. De leerkrachten willen dat de leerlingen, nu en in de toekomst, zelfstandig, creatief en kritisch kunnen leven in een dynamische en multiculturele samenleving.
- Leerkrachten en ouders zijn voorbeelden voor kinderen en hebben een stimulerende rol. Een positieve houding van leerkrachten en ouders is van groot belang. - Het team is alert op pesten en discriminatie, zowel binnen als buiten de school en werkt vooral aan het voorkomen hiervan. Hierbij wordt zo snel mogelijk opgetreden. - Orde en regelmaat geven duidelijkheid en ruimte bij het opvoeden en opgroeien. Ook op school leren wij de kinderen dat er gedragsverwachtingen zijn en maken wij afspraken. Zo zijn er gedragsverwachtingen voor het omgaan en het werken met elkaar, binnen en buiten de groep (Zie kwaliteitskaart "goed gedrag").
- Er is overeenstemming binnen het team betreft het omgaan met pestgedrag, deze afspraken worden aan het begin van het schooljaar met de leerkrachten besproken (zie kwaliteitskaart stappenplan pestgedrag).
- De school beschikt over een gedragscode voor medewerkers (zie kwaliteitssysteem stichting SURPLUS) en hanteert schoolregels en klassenafspraken.

2. Preventieve maatregelen

2.1 De Gouden, Zilveren en Bronzen weken

Gouden Weken

De Gouden Weken, van de start van het schooljaar tot aan de herfstvakantie, zijn gericht op het versterken van de groepsdynamiek en sociale relaties. Via activiteiten zoals schoolreisjes, kamp en klassengesprekken leren leerlingen elkaar beter kennen. Ook worden in deze periode de schoolregels besproken en gezamenlijke klassen afspraken opgesteld.

Zilveren Weken

De eerste twee weken na de kerstvakantie staan opnieuw in het teken van groepsvorming. Deze Zilveren Weken bieden ruimte voor het herhalen van afspraken en het versterken van de groepssfeer, na een langere onderbreking.

Bronzen Weken

Na de meivakantie volgt de periode van de Bronzen Weken. Ook hier staat het groepsproces centraal, met aandacht voor de kracht van herhaling en het vasthouden van een positief klimaat.

Einde schooljaar

In de laatste weken wordt het schooljaar afgerond met reflectie en vooruitblik. Zo wordt de overgang naar het volgende schooljaar op een positieve manier vormgegeven.

2.2 Lessen KWINK in de onderbouw/ bovenbouw

Kwink is een online-methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL), burgerschap en mediawijsheid. Kwink biedt een doordacht SEL programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Kwinklessen zijn zeer praktisch, leuk en altijd actueel. Kwink is gericht op preventie en de kracht van een veilige groep en leert 5 belangrijke levensvaardigheden aan. Deze oefeningen worden direct in praktijk gebracht, waardoor leerlingen deze belangrijke levensvaardigheden krijgen aangeleerd. Kwinklessen worden van groep 1 tot en met groep 8, wekelijks gegeven.

Kwink:

- Voorkomt verstorend gedrag en pesten
- Kent een groepsbrede, preventieve aanpak
- Zorgt voor een sociaal veilige groep
- Verhoogt de leeropbrengsten
- Werkt met vijf bewezen gedragscompetenties
- Biedt iedere les unieke filmpjes
- Voldoet aan de Wet Sociale Veiligheid
- Heeft een informatieve site voor ouders.

<https://www.kwinkopschool.nl/wat-is-kwink/voor-ouders>

2.3 Inzichtelijk voor groep 1-2

In groep 1-2 wordt er gewerkt met “Inzichtelijk onderwijs” dit is een compleet kindvolgsysteem, waarin kindgericht werken centraal staat. Inzichtelijk werkt met SEO (sociaal emotionele ontwikkeling), waarbij er gekeken wordt naar de gehele groep als de individuele leerling waarbij de leerling gevolgd en begeleid wordt in zijn/haar ontwikkeling.

2.4 Pedagogisch tact

De leerkrachten van de Springschans hebben allemaal een traject pedagogisch tact gevolgd. Het doel van pedagogisch tact is dat de leerkracht leert hoe hij ieder kind kan zien, horen, kennen en begrijpen. In dit traject leert de leerkracht intuïtie en pedagogisch tact ontwikkelen, zodat ze elke situatie met leerlingen ontspannen en met (zelf)vertrouwen tegemoet kan treden.

2.5 Toezicht op school

Het houden van adequaat toezicht is essentieel om de veiligheid binnen de school te waarborgen. Ons team heeft duidelijke afspraken opgesteld over het toezicht op verschillende plekken binnen en rondom de school. Deze afspraken omvatten onder andere:

- Tijdens de pauzes op het schoolplein wordt het vier-ogenprincipe gehanteerd, waarbij altijd minimaal twee medewerkers toezien.
- Om 14.00 uur begeleiden leerkrachten gezamenlijk de leerlingen naar buiten.
- Het lopen door de gangen bij het in- en uitgaan van de klassen verloopt ordelijk en onder toezicht van leerkrachten om drukte en onveilige situaties te voorkomen.

Door deze maatregelen creëren we een veilige en gestructureerde omgeving voor alle leerlingen.

3. Curatieve maatregelen

Wanneer preventieve maatregelen niet voldoende blijken te zijn, kunnen curatieve maatregelen worden ingezet.

3.1 Signalering sociale competentie

De Springschans gebruikt **SCOL** voor het meten en volgen van de sociale competentie van leerlingen, de groep en de school.

De Sociale Competentie Observatie Lijst (SCOL) is een digitaal leerlingvolgsysteem voor sociale competentie en bestaat uit 26 vragen over concreet gedrag in sociale situaties op school, deze wordt 2x per jaar afgenomen in de groepen 3 t/m 8. De LeerlingSCOL is een aanvullende module op de SCOL en is een zelfbeoordelingsinstrument voor leerlingen als voorbereiding op het werken aan sociale competentie en wordt twee keer per jaar afgenomen in groep 6 t/m 8.

De analyse van de resultaten vindt plaats op drie niveaus:

- Op *individueel niveau* zal de groepsleerkracht de resultaten van zijn of haar leerlingen bekijken (de individueel ingevulde vragenlijst) en nagaan of er op individueel niveau direct actie nodig is. Bij opvallende zaken ligt het voor de hand om eerst een individueel gesprek te voeren met de leerlingen die het betreft.
- Ook op *groepsniveau* worden de resultaten geanalyseerd en besproken. Eerst vindt een analyse plaats van de mogelijke oorzaken van een negatieve uitslag. Herkent de groepsleerkracht de score? Komt de score overeen met de eigen indruk? Welke leerlingen zijn opvallend?
- Op *schoolniveau* worden de resultaten van alle groepen besproken. Hierbij gaat de aandacht uit naar een vergelijking van de verschillende groepen met elkaar én naar een vergelijking met voorgaande afnames. Is er sprake van een negatieve of een positieve ontwikkeling? Zo ja, hoe komt dat? Hierbij worden tevens de acties geëvalueerd die vorig jaar zijn ondernomen om de veiligheid te vergroten.

SCOL wordt twee keer per schooljaar geanalyseerd met het hele team. De intern begeleider is bewaker van dit proces.

Ook wordt er gebruik gemaakt van '**De Stoeltjesdans**'. Deze wordt eind november begin december afgenomen in de groepen 3 t/m 8. Stoeltjesdans is een online tool voor het monitoren en managen van de sociale dynamiek op school. Hierbij maken we inzichtelijk wat de sociale status, positief en negatief gedrag, welbevinden en de sociale veiligheid in de klas is. Deze monitor is ook erkend door de Inspectie van Onderwijs. Stoeltjesdans heeft een handige tool waarmee je in een handomdraai een nieuwe én doelgerichte klas indeling om een positieve sociale dynamiek in de klas te stimuleren. Dit alles op basis van wetenschappelijk bewezen methodes en algoritmes.

3.2 Gedragsspecialist

Op de Springschans hebben wij een gedragsspecialist. De gedragsspecialist is er voor leerlingen en leerkrachten die ondersteuning nodig hebben op het gebied van: Sociale veiligheid, groepsdynamiek, interventies op gedrag en coaching voor leerlingen en leerkrachten. Ook maakt de school gebruik van gedragsspecialisten vanuit het samenwerkingsverband Kop van Noord Holland (SWV) wanneer dit nodig is.

3.3 Taakspel

Taakspel wordt curatief ingezet wanneer het gaat om het verbeteren van taakgericht gedrag in een groep. Taakspel is een groepsgerichte aanpak voor leerlingen van groep 3 tot en met 8 van het basisonderwijs, waarbij leerlingen middels een spel leren zich beter aan klassenregels te houden. Doel is het verbeteren van taakgericht gedrag en het verminderen van regelovertredend gedrag bij de kinderen en het bevorderen van een positief onderwijsklimaat. Het doel van taakspel is beginnend probleemgedrag in een vroeg stadium te verminderen en om te buigen in positief gedrag.

3.4 Teken je gesprek

Teken je gesprek wordt individueel en curatief ingezet door de gedragsspecialist vanaf de leeftijd van 8- 9 jaar. Dmv teken je gesprek wordt er vanuit een ander perspectief gekeken. Vanuit dit nieuwe perspectief kunnen kinderen zelf komen tot inzicht en oplossing van hun gedrag.

3.5 Vertrouwenspersoon

Van scholen wordt verwacht dat ze een teamlid (of meerdere teamleden) belasten met de taak om het beleid ten aanzien van pesten te coördineren, die tevens als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert. Bij ons op school zijn dat Morena de Vries (intern begeleider) en Birgitte Kliphuis (groepsleerkracht). Ook kan er contact worden opgenomen met Mireille Le Fèbre (directie).

4. Anti- pestprotocol

Hoeveel we doen aan preventie, pesten kan altijd nog voorkomen. Als er toch pestincidenten zijn, dan is het uiteraard zaak om eerst na te gaan of aan de preventieve kant nog wel voldoende wordt gedaan, maar soms is er meer nodig.

4.1 Definitie plagen en pesten?

Plagen: Bij plagen is het negatieve gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is de machtsongelijkheid veelal niet zo duidelijk aanwezig als bij pesten. De insteek bij plagen is bovendien eerder elkaar aan het lachen maken, dan dat er sprake is van een expliciet negatieve intentie en buitensluiten.

Pesten: een vorm van agressie waarmee een ander wordt gekwetst. Pesten gebeurt bewust en structureel. Bovendien is er sprake van een machtsverschil tussen het kind dat pest en het kind dat gepest wordt (Bron: Nederlandse Jeugdinstituut).

Het grote verschil is dat pesten wel bedreigend is. En het gebeurt niet zomaar een keer, maar iedere dag weer, soms een jaar of langer achter elkaar. Het kan even over zijn, maar dan begint het pesten weer. Pesten is een groepsprobleem, er is nooit één dader. Op zijn minst zijn er andere kinderen die dit gedrag tolereren.

4.2 Vormen van pestgedrag

Verbaal Sterk overdreven imiteren, spotten, roddelen, kleineren, leugens verspreiden, scheld- en/of bijnamen geven, belachelijk maken

Fysiek Trekken, duwen, vechten, slaan, krabben, achtervolgen, opjagen, gebruik van of dreigen met stokken/materialen, klem zetten/ opsluiten, in het nauw drijven

Spullen Spullen verbergen, afpakken, stukmaken, weggooien

Doodzwijgen Iemand nooit laten meedoen, uitsluiten van activiteiten, negeren of nauwelijks op reageren, niet uitnodigen voor feestjes e.d.

Social Media In whatsapp/messenger groepen negatieve uitlatingen doen, een leerling niet toevoegen aan een online groep, op internet 'laakbaar' fotomateriaal van een leerling plaatsen, e-mailadressen van de gepeste verspreiden op internet, gericht virussen verspreiden

NB: Verbaal pesten komt wellicht het meest voor, vanwege de laagdrempeligheid. Wat je zegt, lijkt geen sporen na te laten. Woorden heb je altijd bij de hand. Het kan subtiel ingezet worden.

Het doodzwijgen en structureel uitsluiten van iemand treft een leerling het hardste. Pesten via Social Media is sterk in opkomst en verandert continu.

4.3 Signaleren van pestgedrag

De curatieve aanpak begint bij signalering. Grensoverschrijdend gedrag is niet per definitie pesten. Kinderen kunnen in conflict zijn of ruzie maken. Dit hoort bij het leren grenzen stellen. Om te weten of het daadwerkelijk om pesten gaat is het belangrijk op de volgende signalen te letten:

- Gebeurt het met opzet? (intentioneel)
- Kan het slachtoffer zich verdedigen? (machtsverschil)
- Hoe erg wordt het ervaren? (intensiteit)
- Gebeurt het steeds opnieuw? (herhaaldelijk)

Welke signalen kun je in de groep waarnemen:

- Slachtoffer wordt vaak met een bijnaam genoemd en niet met eigen naam.
- Slachtoffer wordt voortdurend ergens van beschuldigd.
- Briefjes worden in de klas doorgegeven met beledigingen etc.
- Er worden veelvuldig opmerkingen gemaakt over kleding.
- Leerlingen pakken regelmatig materialen af van het slachtoffer.
- Slachtoffer wordt geïsoleerd op het schoolplein.
- Er wordt gescholden/geschopt etc. naar het slachtoffer.
- via Social Media vervelende dingen schrijven.

Belangrijk is dat de groep verantwoordelijkheid neemt, en dat pestgedrag gemeld wordt.

4.4 Stappenplan en consequenties bij pestgedrag

Werkwijze

Conflicten oplossen volgens de 5 sporen aanpak

Pesten is geen individueel probleem, maar een **groepsprobleem**. Vandaar dat wij ons richten op de volgende 5 sporen:

1. Steun bieden aan het kind dat gepest wordt.
2. Correctie en hulp voor de pester (en de meelopers)
3. Aandacht voor de sfeer in de groep waar gepest wordt; mobiliseren van de middengroep tussen pester en gepeste.
4. De ouders van de gepeste en de pesters en meelopers betrekken bij de aanpak.
5. Actie voorzien om pesten aan te pakken op school- en groepsniveau.

Het stappenplan dat de leerkracht hanteert:

Neem het probleem serieus als een leerling of ouder het pesten bij de leerkracht meldt.

Stap 1: Voer een verhelderingsgesprek met het gepeste kind, de pester(s) en meeloper(s). Maak afspraken over gewenste gedragsverbetering. Belangrijke elementen van dit gesprek zijn geen schuld, verwijten of straf. We gaan uit van het goede in ieder

kind, we moedigen empathie aan, we maken iedereen verantwoordelijk, het is positief en oplossingsgericht, en de pester krijgt de kans zijn of haar gedrag te veranderen. Incident melden bij directie/ intern begeleider.

Stap 2: Pesten aan de orde stellen en met de leerlingen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij. Overleggen wat mogelijke oplossingen zijn en over wat ze zelf kunnen bijdragen hieraan. Eventueel door rollenspel verschillende rollen aan den lijve ondervinden. Zorgen dat met respect met elkaar omgaan regelmatig op de agenda staat en in de klas aan de orde wordt gesteld.

Stap 3: Opstellen van plan van aanpak op groepsniveau in diepteanalyse SEL in samenspraak met de intern begeleider. Het oefenen van vaardigheden dmv KWINK, Grip op de groep etc.

Stap 4: Evalueren van het plan van aanpak na 6 weken. Groepsleerkracht met intern begeleider en groepsleerkracht met de groep.

Stap 5: Indien pesten niet stopt: Volgt een tweede gesprek met de pester(s) en meeloper(s) en hun ouders o.l.v. de directeur. Ouders meedelen dat bij -geen afname- van het pestgedrag de school kan besluiten om een leerling tijdelijk te verwijderen uit de groep of te schorsen.

Pesters en meelopers krijgen 4 weken om hun gedrag aan te passen. Eventueel inzetten van deskundige (externe) hulp zoals schoolarts, schoolmaatschappelijk werk of ouder-kindadviseur vanuit GGD.

Stap 6: Na deze 4 weken vindt er een evaluatiegesprek plaats.

Stap 7: Indien niet gestopt:

interne schorsing aan de pester(s) (en meelopers) wordt opgelegd door de schoolleiding.

Belangrijk is dat de leerkracht ALTIJD hulp biedt aan het kind dat gepest wordt en begeleiding biedt aan het kind dat pest. Indien nodig gebeurt dit in overleg met de ouders en/of deskundigen. De vertrouwenspersoon kan het gepeste kind tot steun zijn.

5. Gedragsprotocol

5.1 Inleiding

Gedragsproblemen in de klas hebben grote invloed op het leerproces. Preventie van probleemgedrag of het ondersteunen van kinderen met een gedrags- of ontwikkelingsstoornis, trauma of problematische hechting, zorgt voor betere leerresultaten. Samen met het team kijken naar gedrag op school (vaak óók het gedrag van de leraar), maakt het mogelijk een veilige school met fijne klassen te creëren waar geleerd kan worden.

Als leerlingen zich veilig, erkend, welkom en betrokken voelen op school, dan is de kans kleiner dat ze gedragsproblemen ontwikkelen. Voor een veilig en prettig schoolklimaat zijn drie dingen belangrijk: het bieden van structuur, eensgezindheid onder de leerkrachten, en leerkrachten en leerlingen die zich aan gemaakte regels en afspraken houden. Het is belangrijk dat er duidelijke gedragsregels zijn die voor iedereen gelden en passende maatregelen indien regels worden overtreden of procedures niet worden nageleefd. Onderstaand beschrijven wij hoe we dat op de Springschans aanpakken.

5.2 Schoolregels en klassenafspraken

In het onderwijs zijn regels de gewoonste zaak van de wereld. Vanaf dag één leren de kinderen om hun jas aan de kapstok te hangen, niet te hollen in de gangen, elkaar niet te storen in de klas, et cetera. Net als in het verkeer zorgen deze regels ervoor dat kinderen en medewerkers op school samen kunnen leven en werken. Regels vormen enerzijds een leidraad voor gedrag, anderzijds vormen ze een toetssteen bij overtredingen. Het opstellen van regels vormt een onderdeel van ons veiligheidsbeleid. De schoolregels zijn met het gehele team opgesteld.

Op de Springschans hanteren wij de volgende schoolregels:

- Wij gedragen ons respectvol naar iedereen.
- We denken na voor we iets zeggen, en we zeggen het op een aardige manier.
- Wij gaan zorgvuldig met de materialen om en gebruiken ze waarvoor ze bedoeld zijn.
- Wij luisteren en gedragen ons naar de verwachtingen van de leerkracht.

Binnen de groepen worden klassen afspraken gemaakt in samenspraak met de leerlingen. Deze verschillen dan ook per groep.

5.3 Communicatie met ouders bij het niet naleven van schoolregels

Het actief betrekken van ouders/verzorgers bij het begeleiden van leerlingen is van groot belang om het gedrag positief te beïnvloeden en de veiligheid binnen de school te waarborgen. Duidelijke, tijdige en respectvolle communicatie vormt hierin de basis. Ouders worden op verschillende momenten in het proces betrokken:

Gedragsvoorvallen: Bij kleine gedragsvoorvallen worden ouders door de leerkracht geïnformeerd via Social Schools, zodat zij op de hoogte blijven van het gedrag en de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind.

Herhaald ongewenst gedrag: Wanneer een leerling herhaaldelijk de schoolregels overtreedt en eerdere aanspreekmomenten en begeleiding binnen de klas onvoldoende effect hebben, wordt contact opgenomen met de ouders/verzorgers. Het doel is gezamenlijk tot afspraken en ondersteuning te komen.

Ernstige overtredingen: Bij ernstige of grensoverschrijdende gedragingen, zoals fysiek of verbaal geweld, pesten of ander onveilig gedrag, worden ouders direct geïnformeerd. Afhankelijk van de situatie worden passende maatregelen getroffen en wordt er een gesprek ingepland.

Nazorg en terugkoppeling: Na het inzetten van interventies blijft de school in contact met ouders. Er wordt terugkoppeling gegeven over de voortgang en het effect van de genomen maatregelen. Aandacht wordt besteed aan het sociaal-emotioneel welbevinden van de leerling en aan het herstel van de relaties binnen de groep. Indien nodig worden vervolggesprekken gepland om de situatie te evalueren en het traject bij te stellen met ouders door leerkracht.

5.4 Aanspreek stappen bij het niet naleven van afspraken en regels

Stap 1: Vragen en benoemen

De leerkracht vraagt aan de leerling wat de schoolregel of klassenafpraak is. De leerkracht geeft een compliment wanneer de leerling het goede antwoord geeft. Als de leerling het niet meer weet, herhaalt de leerkracht de schoolregel/klassenafpraak.

Stap 2: Opdracht geven

De leerkracht geeft de leerling de opdracht zich aan de regel te houden. De leerkracht loopt weg en observeert de leerling op afstand.

Stap 3: keuze geven

De leerkracht geeft de leerling de keuze: of de leerling houdt zich aan de regel of de leerling kiest voor de consequentie.

Stap 4: consequentie

De leerkracht benoemt dat de leerling zich niet aan de schoolregel/klassen afspraak houdt en deelt de consequentie uit. De leerkracht zorgt ervoor dat de consequentie uitgevoerd wordt. (zie consequentie lijst)

Staat de leerling niet open voor sturing van bovenstaande aanspreek stappen, dan volgt de procedure klein of groot probleemgedrag.

5.5 Procedure klein probleemgedrag in de klas

Klein probleemgedrag is:

- Praten door de klas wanneer dit niet gewenst is.
- Lopen door de klas zonder toestemming.
- Storende geluiden maken.
- Lachen op een ongepast moment.
- Niet aan het werk gaan etc.

Doorloop eerst het stappenplan betreft aanspreek stappen

(Waarschuwingen maximaal 2x bij 3e keer volg stap 1)

Stap 1: Er volgt een time-in in de klas

De leerling moet op de time-in plek in de klas plaatsnemen. De leerling kan 5 minuten (timetimer) rust nemen om vervolgens weer terug te gaan naar zijn eigen plaats.

Stap 2: Er volgt een time-out buiten de klas

Dit kan zijn een plek in de gang die van tevoren met de leerling is afgesproken of een plek bij onderwijsassistent of andere groep. Ook hier wordt de time-timer voor ingezet.

Stap 3: Na de time out volgt er een gesprek met de leerkracht

Stap 4: Werk afmaken

Wanneer het werk niet af is, wordt het werk op een ander moment ingehaald. Dit kan zijn tijdens een leuke activiteit, tijdens de pauze.

Stap 5: Storend gedrag blijft

Wanneer bovenstaande procedure drie keer doorlopen is, volgt gesprek met ouders. Bij blijvend storend gedrag, volgt de procedure groot probleemgedrag.

5.6 Procedure groot probleemgedrag in de klas

Groot probleem gedrag is:

- Aanhoudend klein probleemgedrag
- Agressie naar leerkrachten (fysiek/verbaal)
- Agressie naar leerlingen (fysiek/verbaal)
- Het moedwillig vernielen of ontvreemden van materiaal.
- Weglopen uit de klas of van school

● **Eerste incident:**

- Tijdens een incident neemt een collega de bewuste leerling, zo nodig, tijdelijk over. Indien aanwezig wordt de hulp van de intern begeleider, directie of een andere collega zonder groep ingeroepen. Leerling krijgt een time-out, consequenties worden met leerling besproken (zie consequentie lijst).
- Door de leerkracht wordt een aantekening gemaakt in ESIS bij incidenten. - Ouders worden telefonisch op de hoogte gesteld door de leerkracht, er wordt benoemd dat het gaat om grensoverschrijdend gedrag.

● **Tweede incident:**

- Binnen drie weken na het eerste incident wordt wederom een notitie gemaakt zoals bij incident 1.
- Tijdens een incident neemt een collega de bewuste leerling, zo nodig, tijdelijk over. Indien aanwezig wordt de hulp van de intern begeleider, directie of een andere collega zonder groep ingeroepen.
- Wanneer de rust is teruggekeerd en er een gesprek heeft plaatsgevonden tussen de bewuste leerling en de leerkracht wordt bepaald: of de leerling terug kan naar de groep, of de leerling een dag(deel) met gericht werk doorbrengt in een andere groep.
- Consequentie die besproken is nav incident 1 zal uitgevoerd worden. - Door de leerkracht wordt een aantekening gemaakt in ESIS bij incidenten. In deze notitie wordt kort het incident beschreven en worden gemaakte afspraken en genomen stappen genoteerd.
- De leerkracht stelt de ouders dezelfde dag middels een gesprek op de hoogte van het gebeuren en maakt, indien nodig, op een zo kort mogelijke termijn een afspraak met de ouders, het kind, de intern begeleider of eventueel een andere collega.

● **Derde incident:**

- Na een volgend incident van gelijke orde binnen 3 weken na tweede incident. De leerling wordt voor een dag/dagdeel buiten de groep geplaatst bij de directeur/intern begeleider of in een andere groep.
- Wanneer de rust is teruggekeerd bespreekt de directeur met de leerling hoe ervoor gezorgd kan worden dat het gewenste gedrag wel wordt vertoond.
- De leerkracht stelt de ouders dezelfde dag middels een gesprek op de hoogte van het gebeuren en maakt duidelijke afspraken met ouders.

- Daarnaast krijgt de leerling een officiële schriftelijke waarschuwing van de directie die door de ouders/verzorgers ondertekend dient te worden. Dit formulier wordt als bijlage toegevoegd in ESIS (leerlingdossier).

● **Vierde incident:**

- Na een volgend incident van gelijke orde binnen 3 weken na derde incident. De leerling wordt voor een dag/dagdeel buiten de groep geplaatst bij de directeur/intern begeleider of in een andere groep.

- Wanneer de rust is teruggekeerd bespreekt de directeur met de leerling hoe ervoor gezorgd kan worden dat het gewenste gedrag wel wordt vertoond.

- De leerkracht stelt de ouders dezelfde dag middels een gesprek op de hoogte van het gebeuren en maakt duidelijke afspraken met ouders.

- Ouders worden door de directie opgebeld en de school gaat over tot vervolgstappen. Deze vervolgstappen kunnen de volgende zijn, zie ook toelating schorsing en verwijdering stichting Surplus:

● Time-out regeling: Ouders worden door directie opgebeld en gevraagd hun kind te komen halen of de volgende dag thuis te houden.

Ook dan

mag het kind de dag erna weer in de groep terugkeren. De afdeling leerplicht van de gemeente en het schoolbestuur worden op de hoogte gesteld, aangezien het hier een schorsing van een dag betreft.

● Schorsen: Alleen de directie kan het besluit nemen tot schorsing en dit wordt vastgelegd in een brief.

In geval van herhaling kan er worden overgegaan tot schorsing van meerdere dagen. In dat geval wordt de afdeling leerplicht van de gemeente bij het vervolgtraject betrokken. Ouders hebben het recht om binnen vijf werkdagen bij het schoolbestuur bezwaar te maken tegen de schorsing.

● **Nazorg:** Zie 5.3

Bijlage Consequentie lijst

Consequenties bij probleemgedrag

Leerkrachten hanteren consequenties die passend zijn bij de aard van het gedrag, de specifieke situatie en de behoeften van het kind. De inzet van consequenties is gericht op bewustwording, gedragsverandering en het herstellen van de relatie en de orde binnen de groep. Hierbij wordt altijd gehandeld vanuit een pedagogisch verantwoord kader, waarin herstel en groei centraal staan.

Mogelijke consequenties bij licht probleemgedrag

(Kleine verstoringen van de les, ongepast taalgebruik, niet nakomen van afspraken e.d.) In overleg met de leerling en afgestemd op de situatie, kunnen de volgende maatregelen worden ingezet:

- Binnen blijven tijdens de pauze om werk af te maken;
- Tijdelijk in een andere klas werken;
- Tijdelijk uitsluiten van een activiteit zoals gym of een spelmoment;
- Na schooltijd werk afmaken;
- Niet deelnemen aan een extra of leuke activiteit;
- Oude of niet-afgeronde taken in het werkboek alsnog afmaken;
- Taakjes uitvoeren tijdens vrije of leuke momenten;
- Huiswerk meegeven ter versterking van werkhouding of gedrag;
- Opstellen van een gedragsplan, ondertekend door de leerling.

Mogelijke consequenties bij ernstig probleemgedrag

(Agressie, structurele grensoverschrijdingen, intimidatie, ernstige verstoringen) Bij ernstiger gedragsincidenten kunnen – na overleg met de directie en/of intern begeleider – de volgende interventies worden overwogen:

- Tijdelijke plaatsing in een andere groep of klas;
- Een time-out onder begeleiding van de directie of intern begeleider;
- Een time-out thuis, waarbij ouders worden betrokken bij het vervolgtraject.

In alle gevallen wordt de leerling gehoord en vindt een gesprek plaats met ouders. De gekozen aanpak wordt afgestemd op het doel: het herstel van gedrag, het beschermen van de veiligheid en rust in de groep, en het ondersteunen van de leerling in zijn of haar ontwikkeling.